

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 79. ANUL XVII.

Sabiu, in 5/17 Octomvre 1869.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura toci pe afara la c. r. poste, cu banii gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen.

tru provinciole din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri vtraio pe anu 12 p. 1/2, anu. 6 fl. v. a. —

Inscritiole de platosu pentru intela ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2. cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, 4 Octomvre, v.

Restauratiunea in fundulu regiu ocupa forte multa spiritele si trebuie sa ne bucuramu ca vedemu ca inteligenti'a noastra in mare parte si cu ea dimpreuna si poporul urmaresce cu atentiune dezvoltarea acestui evenimentu.

Acest'a e unu lucru frumos si totu-odata si folositoriu. E frumos pentru ca ne inspira credinti'a ca poporul nostru luat in totalitatea sea nu va mai lasa sa se arunce asupra-i calumni'a indiferentismului, ci va demonstra, ca cu tote ca de elu se ti-ne putiena socotela si acum in secululu asi'a numitu alu luminei, si i se opunu pedeci insemnate, prin explicari ecuvoce ale legiloru si ordinationiloru, elu totu staruiesce a-si aperi ce este alu seu; folositoriu e pentru ca si la casulu celu mai nefavoritoriu face pre lume se intielega odata ca este unu poporu ce nu numai are dreptu dara si cunosce dreptulu seu si pretinde ca sa se folosésca de elu spre a pute inainta in totu ce e bunu si ce e progresu.

Asia trebuie sa lucre unu poporu care are pretensiunea de a trai; sa nu caute ca ce intentioni are cutare seu cutare neamicu alu seu, ci sa se straduiesca ca nisuintele cele rele, fia ale cui voru fi, sa le paralizese sa le nimicesca cu totulu si sa-i dica voimu si noi sa avemu modu de a pute contribui la totu ce e civilizatoriu, si lumea va recunosce in noi unu poporu iubitoriu de inaintare, unu poporu totu odata pacificu, unu poporu precum lu pretinde adeveratulu spiritulu alu secululu alu noue-spre-diecelea.

Ne adresamu asi'a dara catra toti cei ce au dreptulu de alegere sa grigasca ca si sub decurgerea restaurarei comunitatiloru precum si la alegeri scaunali sa nu crutie nici o ostenela, ci sa exercite dreptulu seu de cetatianu alu statulu si in locurile cele onorifice de reprezentanti sa puna pre barbatii sei in cari au deplina incredere, cari in ori si in ce impregiurari se voru intrepune cu energi'a si intiepleciune pentru inaintarea binelui comunu alu poporulu carele au fostu sute de ani eschisu dela drepturile cetatienești.

Interesele pentru cari noi suntemu in viitoriu datori a ne intrepune in afaceri comunale si scaunali seu districtuali nu suntu interese demne de desconsiderare, ci suntu demne de apretuirea cea mai seriösa a fiacarui'a; mai departe apararea loru din partea fiacarui natiiu dupa proportiunea puteriloru sele, nu e nedreptate pentru nimenea, pentru ca noi vedemu din trecutulu catu este de reu deca drepturile, deca bunetatile cetatienești se monopolisäza numai de unii, pentru ca ajungemu acolo, de unii se impede de lips'a urmata din eschidere, alii se molesiescu de desmerdarea privilegiiloru si in fine tota societatea vine in desavantagiu, in perdere. Resultatulu silintiei nostre dela alegerile de fatia, ce se voru face cu ocaziunea restaurarei, voru versa o lumina binefacatoria asup'a puterei nostre de viatia. Elu va atrage atentiunea guvernulu chiaru si la ocaziunea denumirei functionariloru justitiei, ca sa nu treca cu vederea pre unu poporu ce reclama asi'a de legalu si constitutionalu drepturi, cari fiindu depuse in legi sa nu remana litera morta, ci sa capete putere de vietia pentru o dezvoltare si mai mare in venitoriu.

Fia ca cuventele nostre sa nu resune in pustia. Fia ca in scurtu tempu sa le vedemu purtandu rod'a cea mai frumoasa, rod'a care prelanga imbanetatirea sortei poporulu nostru sa contribuie si la apropierea nationalitatiloru diferite; caci infratirea se pote mai lesne numai intre egali. Deci iubiti concetatiuni romani din fundulu regiu, fiti cu luare aminte si totu odata si cu energi'a!

Eveneminte politice.

Pre candu se vorbea de o parte a diuaristiceel ca nu mai e departe tempulu candu sistemulu dualisticu are sa incete, ne trezimu ca in dietele tieriloru cislaitane se facu tote opintirile de a realisa o mai strinsa centralisatiune a aceluor tieri. Unele din dietele sa'u si pronuntau pentru alegerile directe.

Din Dalmatia vaju de unu tempu incöce scrieri seriöse. Era sa se puna in lucrare legea cea noua de inarmare, introducendu si acolo gardele. In tieriturile dela Bocche di Cattaro, inse poporul s'au opusu. Oposetiunea acest'a la inceputu luata de gluma au ajunsu la unu gradu asi'a de insemnatu incatu a trebuitu spre domolirea ei recurata militi'a. Poporul opusetiunatu a capatatu deja numele de insurgenti si s'au incungiuratu cu vedete. Diuariele de Viena, maiestre mari in suspiciunari, intarescu ca causele acestei renitentie trebuie sa fia mai afundu decatu in simpl'a opusetiune contra introducerei gardeloru.

Faim'a despre possibilitatea unei aliantie intre Austria si Prussia o dapanu diuariele intr'acolo, de ducu, ca visit'a principelui de corona alu Prussiei nu are insemnate politica.

Se mai vorbesce acum si de o inaltire a Imperatulu nostru cu regele Italiei.

Diuarulu „Opinione Nazionale“ scrie:

Propunerea, de a radica pre ducele de Genova pre tronulu Spaniei, a estu dela partid'a progressitoru, cari au voitu a introduce prin acest'a o aliantia cu Italia si alte combinatiuni politice. Cu proiectulu acest'a sta in legatura si caletori'a generalulu Prim la Parisu. Regele si regimulu seu numai atunci voru concede ca sa primésca tronulu unu membru alu casei Savoia, deca lu voru proclama doue tertialitati si unu plebiscitu de rege. S'a intielesu de sine, ca pote lucra cine-va numai cu precautiunea cea mai mare. Caci primindu Italia prin unu principe alu seu datorint'a cea plina de periculo, de a guvernä unu poporu sanguinicu si usioru escitaveru primésca o responsabilitate mare, face insa o fapta generösa si maritimösa. Unu principe din casa de Savoia e o garantia firma pentru pacea si odihna Europei si e o stavila putinte contra nelinisciloru anarchice.

Despre starea miscarei republicane in Spania i se scrie diuarulu „Temps“ din Madridu, 6 Octomvre:

„In Cataloni'a insurectiunea e generale. In Nordu e amenintiatu Figueras de o trupa insemnata de locuitori de munte bine armati, pre cari i comandäza deputatulu Suner Capdevilla; colon'a generalulu Palacino e silita in centru a se retrage cu ostenela la Barcelon'a, si armata cea mica, ce o comandäza deputatulu Jaoristi se dice, ca domnesce tota impregiurimea capitalei catalonice; in sudu Reis, pre carea o amenintia douespre diece batalione, ce venise cu artileria pre mare, e desiertata de insurgenti, cari inse tienu ocupati toti muntii Prioratulu, si stau in legatura cu numerosele bande, ce s'au formatu deja in Arragonia si in fostulu regatu Valenci'a. In Arragonia suntu trei bande mari si anume in provinciile Huescar, Lerid'a si Saragoss'a si de nu le aru lipsi arme, aru fi totu asi'a de tari, ca a lui Jaoristi. In Andalusia s'a latitu insurectiunea de doue dile incöce forte tare. In nordu s'a redicatu, provinci'a Cordova inträga si amenintia capital'a; pre ceea-lata parte a Spaltelui celu mare formatu de Manzanares s'a latitu miscarea in cetatile Valde-Puerto, Poirts=Lapiche si in altele din Mancha. In sudu stau doue corpuri principale sub comand'a deputatoru Paulu si Fermiu Salvoechea, dintre cari celu din urma a comandatu insurectiunea din Cadix;

se afirma, ca acest'a a avutu la Algaru o lupta stralucita si forte norocösa cu o colona tramisa spre a-lu persecuta. Asta sera se anuncia, ca lucratori dela Rio-Pinto inca s'au redicatu si voru merge sub comand'a fratelui generalulu Pierrand asup'a orasulu Huelva.

In Castilia vechia s'a revoltatu Bejar si de-si spunu, ca insurgenti au parasitu orasiulu, totusi miscarea acest'a, care celu putienu in centrulu Spaniei e forte seriösa, e de insemnate. In fine bandele din Valenci'a, Gallici'a si Asturi'a se inmultiescu si se intarescu din di in di totu mai tare. Scirile acestea nu suntu tote oficiöse, de öre-ce telegrafulu ne anuncia numai despre speranti'a si succesulu regimulu, dara suntu atatu de latite, incatu le putemu crede ca si pre ale regimulu, cari inca trebuie sa le cercetamu mai intäiu. Dupa parerea mea acest'a inca nu e inceputulu unei revolutiuni. Suntu insurectiuni respandite, eșeptuite fara ordine si fara planu, cari, ca sa ne esprimamu liberu, suntu de o natura pre federalistica. Se simte lips'a unei idei firme, a unei activitati solidarie, a unei conduceri primitive, dara nu este indoiela, ca acest'a insurectiune e forte seriösa inca la inceputulu seu si regimulu i va fi datu pote cu aroganti'a sea dictatoriala cele doue unici conditiuni, cari mai lipseau, spre a se escä o revolutiune, adeca: generalisarea si unirea.

Conciliulu conchiamatu acum se deosebesce de conciliiele mai de demultu si prin aceea, ca voiesce a indrepta notiunile morale, incatu servescu acelea de basa vietiei sociale de astadi, iera cu reforme bisericesci, cu statorirea de principii noue in credinti'a se va ocupa numai acolo, unde voru fi conditiunate prin notiunile morale si necesarie. Trebuie sa marturisimu, ca nu in Nordulu Europei, nu dincolo de Oceanu se latiesce totu mai multu instreinarea spiriteloru de biseric'a visibila si disolvarea ascultarei catra ea, ci in Sudulu celu locuitu de gente romane, mai cu sema in Italia, in leganelu insusi alu catolicismulu romanu. Celu putienu de parerea acest'a e corespundentele gazetei „A. A. Z.“ din Rom'a. Ela scrie mai departe: O asemenea desbinare se intinde prin Spania, Francia si Italia, si dupa ea e ascunsu chaosu si ametiela. De aceea nu trebuie sa ne miramu, deca unele suflele sincere de dincolo de Alpi vedu desaprobatu in syllabus nisce stari si invetiaturi, ce facu alusiune la alte relatiuni ale vietiei sociale, iera nu la ale loru si deca togmai pentru aceea intreba deca e de lipsa a se conchiamä conciliu. Totusi se pote explica cum a pututu papa, durandu mai departe pressiunea democratiei nationalu, sa se decida in urma si sa cerce, de a castigä mai multu prin o diversiune rapede, decatu pote sperä dupa starea lucrurilor. De öre-ce catolicii afara de Italia stau in o alta relatie cu conciliulu, decisiunile lui nici nu paru a ave altu efectu pentru densii, decatu acel'a, ce-lu are o pietra aruncata in apa, ce face o gaura, carea ierasi se incheia indata, afara de acest'a insa acele decisiuni voru provoca pre fatia pre milioanele de dissidenti, cari pana acum au tacutu mulcom. „Togmai acest'a o voimu“, ducu ei, „caci prin acest'a devenimu unu corpu mai solidu“. Da öre nu aru deveni si bisericä izolata, candu procesulu acest'a de eschidere s'aru mai repeti?

O contemplatiune si unele reflexiuni la fapte intemplate.

Cohalmu, Septembre.
(Urmare.)
Noi amu avutu totu-denn'a si barbati eminenti cari s'au opusu din tote puterile inca dela inceputu reulu, ce pute veni dintr'o parte seu alt'a

natiunii noastre, am avut și avem azi dăru barbați, cari s'au silit și se silesc și pentru înaintarea tinerimei, cunoscându-și destinul acesteia. Și dintre alți atari barbați ai bisericii și națiunii, mi-au libertate a numi pe Escelentul Sea Archiepiscopul și Metropolitul nostru carele pre lângă alte multe fapte maretie, — care nu voiesc eu a le număra, ci lasu această istorie pre a cărei pagini voru stă nestersă totu-deună acele fapte a acestui barbatu —, a ingritu multu și cu distincție și în privința înaintării tinerei generațiuni umblatăria la școlă. A vedutu mai întâiu lips'a, ca pentru de a puté respandí cultur'a în aceea, trebuie se fia individi calificați și apti spre acelu scopu, din care motivu apoi acelu barbatu a și înființat institutul cunoscutu pedagogico-teologicu, întreprinându-și puterile sele materiale, morale și spirituale pentru înființarea și susținerea acestui institutu, din care iesu apoi în totu anulu individi harnici și capabili de a-și puté implini misiunea pentru care suntu pregătiti. Și fiindu ca vorbescu de înaintarea în cultura, nu voiu trece cu vederea nici acea impregiurare, ca Escelentul Sea totu în interesulu aceleia, a fostu renditu inca din anii trecuti, a se tiené „conferințele invetiatorești“. De fructele acelei idei prea bine nimerite s'a și auditu apoi din mai multe părți totu vesti îmbucurătoare. Eu însu-mi carele amu participatu de vre-o patru ori la atari conferințe tienute în scaunulu Cohalmului, amu referatu mai în anii trecuti cu aceea ocașune despre succese destulu de bune, arătându această în fôia publică „Tel. Rom.“ Amintindu asiã dăru de conferințe invetiatorești a căroru scopu inca este înaintarea în cultura, credu ca e la tempulu seu a vorbi în legatură cu cele predise ce-va și mai specialu despre atari conferințe.

Amu disu, ca participându și eu de vre-o patru ori la conf. invet. tienute în scaunulu Cohalmului, mi s'a datu privilegiu a vedé fructe destulu de bune; în anulu acest'a însa n'amú fostu atâtu de norocosu de a puté vedé rezultatulu acestei conferințe de pre aici, de-și invetiatorii și preotii au fostu conchiamati pentru tienerea acelei'a în două renduri, adunându-se la locul destinatu opidulu Cohalmu. (Nu a-siu voi sa-mi contradicu, ca n'amú vedutu rezultatulu conferinței, de ôre-ce amu vedutu inca două rezultate, precum se pôte vedé din cele ce urmază, dăru voiu sa destingu a priori rezultatulu în înțelesu propriu și adevératu a conventulu, de celu contrariu.) Pentru prim'a dată conchiamându-se conferința invetiatoreșca nu s'a tie-

nutu din causa ca, pre lângă aceea ca invet. au fostu abia jumetate, lipsiã parintele adm. prot. din caus'a unui morbu ce 'lu impedecã de a se presentã, cu tôte ca o atare impregiurare trebuia facuta cunoscutu celoru ce erau în așteptare-i, care neintemplându-se în diu'a aceea, invetiatorii, preotii și alții cari venisera la acele conferințe se dusera pre acasa. În dilele trecute se conchiemã a două ôra aceea conferința, și trebue sa marturisescu, că invetiatorii cu privilegiu acest'a au fostu și mai nepasatori, astu-feliu încãtu acum participã numai a trei'a parte din invetiatori, și asiã s'a amanatu iera conferința pâna de alta dată. Cam acestea aru fi cele două rezultate a conferințelor, descrie câtu se pôta mai pre largu. — Eu nu voiu prin acest'a sa detragu nemicu din meritulu acel'a, ce'lu au unii invetiatori din scaunulu Cohalmului, și cari aru putea emula cu ori și care alții; dar atâtu totu voiu dtece fãr' de a vatemã sentiulu bunu a cui'va, ca dintre invetiatorii noștrii partea cea mai mare a aratatu în anulu acest'a ôre-și care nepasare facia cu tienerea conferințelor, prin urmare facia cu înaintarea în cultura. Amu vedutu și din alte incidente, ce mi-au obvenitu în anulu acest'a că în locu de a progresã poporul pre aici incepe a face pasi regresându, și apoi acest'a este unu reu, căruia trebue omulu se-i obstea de tempuriu. Amu vedutu, că în comun'a Cohalmu care aru trebui sa serve de mu-trã celoru-lalte și aru și puté, în anulu de curenda trecutu nu s'a tienutu în totu decursulu aceluia școl'a cu tinerimea, de-și invetiatorii a avut acea comuna și anca unulu dintre cei buni, și în tipulu acest'a copii cari au voit a invetiã cartu, au frecventatu școl'a gr. catoliciloru precum sum informatu. Amu vedutu mai departe, ca salariile invetiatorești afara de în vre-o două-3 comune, în locu de a se sili a le mai mari de cum au fostu, din contra le-au micitu. Și acest'a se face din causã, ca suntu și invetiatori de acei'a cari s'u bucurosi a se tomni și c'o platã mai mica decâtu a antecesorelui seu, deôre ce e știutu, că lucratoriulu precum se simte de harnicu asiã și cere și plat'a, seu mai bine disu asiã se da plat'a. Poporul firesce carele trebue sa platésca leaf'a invetiatoriului, necapacitatu, nu scia face atâtu deosebire între invetiatorii și invetiatorii, sa fia numai invetiatorii. — Și cine pôta vin'a la unu atare abusu? singuru numai preotulu unei atari comune, carele lasa de a se micu salariulu invetiatoriului și astufeliu priimesce unu invetiatoriu mai debilu că alu precedentu, carele inapoiadia cultur'a în locu de a o înaintã. Și în zadaru s'aru încereã

unu atare preotu seu parochu a aruncã în spatele poporulu ôre-și care vina ca nu pôte platí seu ca nu voiesce, ca acest'a nu o pôte nici decâtu, pentru ca poporul rom. locuitoriu pintre sasi de-și a fostu și este apasatu de multe nedreptãți ce i se facu fatia fatisiu, și acest'a la multe casuri parte din nesciința de a-și sci aপরã dreptulu ce'i compete, parte ca cam asiã dictéza chiaru și spiritulu tempului; acel'a face totusi ori și ce, în interesulu luminãrei și a înaintãrei filorulu loru, și nu credu ca aru fi romãni din vre-o comuna de pre aici încãtu i cunoscu eu atâtu de inderetnici, că se nu voiasca a platí baremu florenulu acel'a de la o casa, ce se renduise, și care regula nu s'a observatu afara de în vre-o 2-3 comune. Ier' apoi sa dica cine-va nu potu platí, ast'a nu pôte stã, deôre-ce și celu mai miseru omu în decursulu unui anu de dile pôte pune la o parte nnu florenu pentru unu scopu ôre-și care, și cu deosebire pentru unu atare scopu c'o jace în interesulu lui propriu. Dar precum m'amú mai esprimatu de repetite ori lipsesco în atari locuri zelulu conducatoriloru poporulu, cari traiescu asiã dicendu fãra de nice o grigia, ca se voru admonã vre-odata cu serioșitate din partea cui'va, seu ca se va aratã activitatea loru aperte la locuri mai inalte competente. — Din cele premise ar' urmã, că cându mergu lucrurile asiã de reu la acei'a cari conducu tinerimea și poporul preste totu, atunci de securu ca nice progresulu în cultura ce se aștepta alu face atari poveluitori nu va fi mare.

Ca amu facutu nescie observatiuni asupr'a unor lucruri ce voru sa prinda radacini rele seu care au prinsu atari radacini, o amu facutu din punctu de vedere moralu interesându-me de binele comunu, și care trebue totu-de-unã preferatu celui particularu, avendu acel'a unu scopu cu multu mai sublimu, pentru ca dice filosofulu Seneca: Alteri vivas, si vis vivere.

N. D. M.

Conferințele.

invetiatorești din protopopiatulu II. alu Brasiovului III. Scaunelor și alu Hidvegului. Conferințele invetiatorești generali cu invetiatorii din aceste tracte amesuratu otarirei conferinței generali din anulu trecutu s'au tienutu estempu la Breticu. O fôrte mare bucuria se vedea zugravita pre fetiele braviloru romãni din Breticu pentru onôrea dată dumnealor din partea barbatoru de școlã cu acest'a ocașune; densi deôre ce

FOISIORA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. dupa „Tr. Carp.“)

(Urmãre.)

Filipu Arabulu s'a cercatu sa puna pre Daci'a pre numerariulu de argintu alu Romei, dăru se vedea ca s'au batutu numai câte-va esiantilione, pentru ca acesteã suntu de estrema raritate.

Filipu Arabulu a batutu pre Carpi în tierile noastre și s'a numitu „Carpicu“ și a patitu și elu dela Traianu Decie, nascutu în Daci'a, care ia succedatu, ceea ce facuse elu lui Gordianu III.

Cãt-va istorici dicu ca Filipu Arabulu imbratiascã christianismulu. Sub Filipu Arabulu, dăru, s'a radicat u acestu Turnu de câtra socrulu seu Severinu, care comandã în aceste părți ale imperiului, și tradiținea nu minte numindu acestu turnu „Turnulu lui Severinu“, iera nu alu lui Severu.

Amu ocolitu și m'amú gânditu multu la degajarea acestui turnu de ruinele ce-lu desiguréza; dăru mijlocele mele nu erau de trépra unei asemenea întreprinderi. M'amú marginitu sa desfacu de ruine și de gramadiri de pamentu numai bolt'a principale a intrãrei proprii în Turnu, care este despre Dunare, cum și a desface și a adenci o alta deschidere mica, pre care ese unu sghiabu de piétra, pre unde se aruncã negresitu imondice și pôte și sângele celoru ucisi.

Amu adusu aminte ca inchisorile romane, mai cu sémã în turnuri, erau despartite în trei trepte; nu mai este indoiela ca acestu sghiabu esiã din alu treilea gradu. Amu gasitu, adencindu act, multime de ôse de omu, ceea ce a confirmatu și mai multu parerea mea. Suntu aceste ôse de ce-va capi ai

Carpatiloru! — cine o pôte spune! Amu lasatu dăru Turnulu lui Severinu și amu venitu la capulu podului, unde sta plantata maretiu gloriã faptelorulu strabuniloru noștrii.

Trebue sa multiamescu, sa multiamimu toti romãni, ori și de pre unde, celoru ce au luat mesuri seriôse sa se conserve amendoune grupele cele intinse de ruine, de amendoune latuarele drumulu ce plecã dela capulu podului și se urcã pre Jiul la Vulcanu, deadreptulu spre capital'a lui Decebalu; din acestu drumu se despartia altulu, care trecéa Jiulu, mergea prin Antonia, se unea aci cu celu dela Celeiu, luã în susu Oltulu, mergea la „Castr'a Trajani“, (Rimnicu) și esiã pre siesulu Daciei superiôre prin Stenae (Turnu-rosiu.)

Aci m'amú pusu sa sapu în amendoune grupele de ruine. Ruinele romane dela Severinu suntu de trei nature distincte și representã trei epoce mari diferite: Secolulu II, secolulu IV, și secolulu VI. Dupa acest'a vinu a se amestecã cele ce nu potu avea unu caracteru propriu distinctu, nici în zidãria, nici în obiecte aflate într'însele, și nu mai putem studiã de câtu numai monetele.

O caramida cu imprenta Coh. I. S a c r a din legiôna a V-a negresitu, ce amu gasitu aci, este contimporana cu aceea ce amu gasitu la Celeiu; Coh. III. Brit. negresitu din aceea-și legiôna a V-a periodulu I, inceputulu secolulu II.

Multimea monetelor de bronzu, mai alesu din timpulu lui Constantin, suprapunerea în multe părți și adaogeri de zidãria cu caramida mai suptre și cam altu cimentu, de-și din acel'a-și materialu, aréta periodulu II, midiloculu secolulu IV.

Monetele lui Justinu și Justinianu, pâna la Ionu I. Zimnicesu; caramidele exagone, subțiri și fine, cu litere cam în caracterulu celoru de pre monete în acea epoca; unu exagonu cu o cruce primitiva bisantina, nu ceea ce se numesce crucea gréca unu medalionu de bronzu, gasitu în temelira

ruinelor preste care si-a ziditu case d. Rosianu, modulu 16 alu scãrei lui Mionet, reprezentându unu castelanu calare cu unu coruic pre mâna și cu vevertia pre partea d'indereptu a calului; frenelul calului și costumulu caleretiului mi aréta pre gothulu bisantin. Acesteã tôte mi dau probele unui alu III. periodu, care este secolulu VI.

Dăru deca sub Justinianu Severinulu a jucat unu rol, deca și Severinulu a fostu reparatu ôre-cum de Justinianu, pentru ce nu-lu numesce Procopu între castelurile, forturile și cetãtile reparate de Justinianu în cartea sea: despre edificie? Dăru cine scie acest'a între schimbãrile de numiri ale cetãtilorulu ce au succedatu în diferitele epoce? cine pôte sa incredintieze acest'a? care romãnu pâna acum a luat pre Procopu în mâna, și, cu ajutorulu celoru-lalte itinerarie și periple chiaru, precum Hierocleu, Arianu și periplulu anonim alu Pontului, mesurându cu stadulu lui Justinianu, se pôta dice: aci suntu ruinele cetãrei cetãti, cetãrii fortu, cetãrii castelu alu lui Procopu, pentru ca cel'a-laltu a fostu dincolo, și mai la vale cel'a-laltu, în distanțele indicate de densulu? Care romãnu pâna acum si-a impusu sa confrunte celu putienu pre acesti autori, întru ceea ce ne privesce macaru, și se lamurésca ce-va în geografiã comparata a basinulu Dunarei, fãra care istoria nu vomu puté avé? Care romãnu a confruntatu vre-odata, care guvernulu, care ministru de instructiune a ordonat, a platitu o confruntare, nu mai vorbimu de Herodotu, Strabon și Ptolomei, dăru o confruntare seriôsa macaru între itinerariulu lui Antoniu, tabl'a Penthengeriana și Procop, și celu putienu macaru numai întru ceea ce ne atinge pre noi deadreptulu, și preajmele noastre?

Asemenea carti noi nu avem de locu, domnule ministru.

(Va urmã.)

se afla într'unu unghiu foarte departat al patriei noastre, se credeau p^ote uitati de tota lumea scolara; dar' scumu anim'a lor^u incaldata de dragostea cea viua, pre carea li-o insofia unu numeru asi^a frumosa de invetiatori, si alti ospeti, si sciindu ca conferintele invetiatoresci au devis'a de a inavuti pre invetiatorii cu idei pedagogice noue culesse pre ca-lea sciintiei si a esperintiei impartasindu-sile aici reciproce, care inavutire este de a se privi ca po-tentiarea midilocelor de cultur'a si educatiune a tinerimei poporului nostru, iar cultura sciintifica si educatiunea morala-religi^osa a acesteia da nutri-mentu la isvorulu fericirii temporane si eterne in-tregu neamului nostru romanu. Tote acestea fura in stare a descepta in inimile cele nobile o asfeliu de placere catra barbatii de scola, incatu unulu din-tre bravii betrani breticani se simti chiaru ca cum aru fi fostu neconsideratu, caci nu s'a ajunsu adeca sa se fi incuatiatratu si la Domnesca unulu dintre invetiatorii ospeti.

Conferinta a acest'a s'au tenu^t in 17-18-19 Augustu sub presidiulu prea on. domnu proto-popu Ioanu P e t r i c u. De fatia a fostu In- vetiatorii din tustrele tractele si unu numeru insem-natu de preoti, apoi domnul Gaboru I m r e judele supremu in Breticu; F e j e r jude singulariu in Breticu; Ioanu P o p e s c u Profesoru la institutul teologicu-pedagogicu in Sabiu, Georgiu B e l i s - s i m u s u directorulu scolei capitali romane in Brasiovu; cantorulu catolicu in Breticu; G a b o r u juristu, unu clericu catolicu, studinti gimnasisti, membrii comitetului parochialu si alti betrani ro-mani locali, apoi mame de ale scolariilor.

Conferinta I. Dupa servitiulu D-die-escu cu chiamarea Sf. Duhu a deschisu reverendi-simulu domnu protopopu Ioanu Petricu conferintiele prin unu cuventu forte corespondentiu, cam de cuprinsulu urmatoriu. — Dupa ce areta, ca Escelentia Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu A n d r e i u Baronu de S i a g u n 'a la anulu 1850 prin So-borulu eparchialu a pusu temeiu si a inceputu a organisa scolele nostre populari confessionali in ac-esta a nostra patria; numeru greutatile preste care dete Escelentia Sea intru ajungerea acestui scopu; midilocel, prin care se lupta, a de-laturu aceste pedeci si asi^a a intemeia infflorirea starii interne a scoleloru nostre populari prin compunerea in-structiunii scolastice din an. 1862, prin inteme-erea conferintieloru invetiatoresci in an. 1863/4 prin intocmirea de carti pedagogice forte folosi-tore; prin intocmirea de carti noue scolastice, pen-tru scolele nostre populari conformu legei dietali din anulu trecut; — intocmirea statutului organicu alu bisericeii nostre prin congresulu nationalu ro-manu in anulu trecut si sanctionatu de Majestatea Sea: — vorbesce a) despre insemnatatea scoleloru, b) despre cauzele din care au ramasu ro-manii inapoi in cultura, c) despre aceea ca tim-pulu a ridicatu acum pedecile luminarei nostre.

Multiamesce Escelentiei Sele Parintelui Archi-episcopu si Metropolitu, carele s'a luptatu si se lupta dimpreuna cu alti barbati meritati ai natuinei nostre pentru binele si fericirea nostra. Tote cei presentii ridicara unu intreitu „sa traiasca“ La care domnulu parochu din Breticu Spiridonu D a - m i a n u multiamesce reverendissimulu domnu proto-popu in cuvinte forte potrivile pentru onorea, ce li-a aretatu, cu tienera conferintieloru invetiatoresci din acestu anu in acesta comuna.

Apoi urma conscrierea invetiatoriloru prin reve-rendiss. d. protopopu, cu care se incheia confe-rintia prima.

Conferinta II. si III.—a Reverendissimulu domnu protopopu Ioanu Petricu propune alegerea unui con-ducatoriu alu conferintieloru; conferinta alege una-nimu pre dlu invetiatoriu din Feldior'a Iosifu M o - r a r i u.

Objectele acestoru conferintie fura: a) Me-todulu de a deprinde pre elevii in scriere si ce-tire, b) cetirea disertatiuneloru, compuse de in- vetiatorii conferintiei si apoi cetirea cartiloru noue scolastice.

In aceste conferintie s'a tratatu despre de-prinderea eleviloru in cetire, care fu desfacutu in urmatorele puncte: 1) o scurta amintire despre intru-ducerea eleviloru in scriere si cetire, din anulu tre-cutu, 2) cetirea cu inlesnire, tonu firescu si pla-cutu a cuvinteloru, propositiuniloru bucatiloru de cetire, 3) explicatiunea verbale; 4) observari la repetirea cetirii cuvinteloru, 5) silabele flesiveri; 6) tonulu cuvinteloru, 7) deosebire la cetire a vo-caliloru „a“ deschisu, de „a“ oscuri „i si u“ in-

tregi de „i si u“ scurte; 8) „e“ intr'unu cuventu cu finalulu „a“ intr'unu cuventu cu finalulu „u“; 9) d, t, g, c, ca siu-eratore; ridicarea siuierarii; 10) pronuncierea con-sunanteloru nedespartivere; br, pr, pl; si altele; 11) vocalele, a, i, u, sub accentulu (), ascutitu (); t, s, inaintea lui t, cu accentulu duplica (); apos-trofulu () cu privire la pronunciere; 12) nu-merulu substantiveloru in pluralu; terminatiunile substantiveloru in pluralu, cunosceru adjectiva-lui, verbului; silabele flesiveri ale acestora; 13) tonulu principalu in cuvinte; 14) subiectu, predicatu; 15) apesarea tonulu pre membrele propu-setiunei amplificatei; 16) intielegerea, tienera aminte a unei bucati de cetire intregi.

La desbaterea acestoru teme luara parte toti DD. invetiatorii presentii.

Resultatulu acestoru desbateri fu adeca: 1) Deprinderea audiului eleviloru si organeloru vor-biri prin pronunciere chiara de sonuri, cuvinte, di-ceri; deprinderea vederei si a purtarei manei cu stilulu pre tablitia la formarea punctului, linieloru, ca elementele literiloru; apoi trecerea la formarea li-ereloru (intaiu celoru mai simple) si la cetirea loru etc. in Abcdariu; 2) cuventulu, propositi-nea, bucat'a de cetire intaiu sa o pronuncieze bine invetiatoriu, se puna si pre elevi a o pronuncia bine, apoi se o cetesca, 3) se intrebe invetiato-riu pre elevi si despre semnificarea cuvinteloru; explicatiunea se fia scurta si la intielesu; 4) re-petiendu cetirea cuvinteloru propositiuniloru, se in-trebe invetiatoriu si pe sarite; 5) facendu inve-tiatoriu pre elevii cunoscuti cu silabele flesiveri (sfersiturile) ale cuvinteloru; prin acest'a invetia a deosebi si tonulu silabeloru; 6) la tonulu cu-vinteloru va pute deprinde invetiatoriu pre elevi numai punendu-i sa pronuncieze propositiuni in-tregi; 7) „a“ nefiindu sub accentu este oscuru, sub accentu insa este deschisu, „u si i“ la finea substantivului, adjectivului, si articulului suntu scurte, asemenea si la finea verbului nefiindu sub accentu; 8) „e“ intr'unu cuventu cu finalulu „a“ se cetesce ca „ea“ intr'unu cuventu cu „u“ se cetesce os-curu „a, e, i“ inaintea lui „n“ si adese-ori si inaintea lui „m“ se cetesce oscuru; 9) „d, t“ de-vinu siuieratoria avendu dupa sine „l seu e“; siuie-rarea se radica intreverendu-li-se „h“; 10) conso-nantele nedespartivere br, pr, n, s. alt. se cetescu totu-deuna cu vocala urmatoria; 11) „a“ sub accentulu greu se cetescu oscuri si apesate, sub celu ascutitu deschisu; „i si u“ sub accentu suntu siuieratoria; „t si s“ inaintea lui „i“ cu accentu duplicatu suntu siuieratoria; 12) numerulu substan-tiveloru se pote face intuitivu prin exemple, carte, carti; prin finalulu „e“ se insemneza singulariu prin „i“ pluralulu; altele substantive au la sfer-situ, a-e, u-e, u-i u-a, dicendu, s. e. cutitulu a s - c u t i t u taia, prin cuventulu „ascutitu“ aretamu insusirea substantivului, prin „taia“ lucrarea sub-stantivului; in locu de insusire se dice si adjecti-vu, in locu de lucrare verbu, adjectivele si in-drepteza finalulu dopre genulu substantiveloru s. e. bunu, buna, suntu si adjective cu terminatiunea comuna s. e. verbe; verbele nereduse la persoanele subiectului, unele au finalulu „are“ altele „ere, ire“; 13) pronuncandu invetiatoriu mai intaiu propositiunea de cetitu, si explicandu-i intielesulu, o va pute pronuncia si elevulu bine; 14) ca sa intielega elevii bine cetitulu sa ii faca invetiatoriu atenti la lucrulu, despre carele se vorbesce si la aceea ce se dice despre acelu lucru; cunoscendu copii subiectulu si predicatulu propositiunei, usioru voru intielege si explicatiunea despre atributu, ob-jectu, si circumstari; 15) tonulu principalu cade deoddata pe predicatu, atributu, objectu cercustari, de altumintrelea cade pre cuventulu, care are mai mare insemnatate in vorbire. 16) ca sa pota elevii intielege, cuprinde, si tinea aminte o bucata intrea-ga de cetire, mai intaiu le-o explica invetiatoriu tota, apoi pune si pre elevii sa o dica cu vorbele lor, dupa aceea ii pune sa o ceteasca; atunci usioru voru putea da seama despre cea ce au cetitu.

(Ve urma.)

Dela diet'a Bucovinei.

Desbaterile in causa' introdu- cerei limbii romane. d. „Alb.“

A D A U S U

la ordinea de casa a dietei in ducatulul Bucovinei, referitoriu la limba tractariloru.

§ 1. Fia-carea din cele trei limbi indatinate in Bucovina, adeca limba romanésca, rusésca si

nemtiésca (germana) pote se fia aplicata in tracta-rile dietale.

Remane asi^a dara in voi'a ablegatoriu, in ori-care din aceste limbi a face vorba in consul-tari, a asterne propuneri, a indrepta interpolatiuni catra comisariulu regimului si a face raporturi in numele comiteteloru.

In care limba s'a vorbitu, se copieza vorbele in protocoléle stenografice.

§ 2. Propunerile facute de ablegati, alatu in comitete, caror'a suntu predate, catu si in casa se supunu spre deliberare si conclusu in acea limba, in carea suntu adose.

Propusele regimului, care se astepta in tote trei limbele indatinate in tierra, predandu-se comi-teteloru alese, se va decide in fiacare data prin unu conclusu alu casei, in care limba suntu ele de atrasu spre consultare prealabila in comitetu si spre de-liberare si conclusu plenariu in casu.

Testulu propuneriloru si alu propuselor, ca-rele s'au luat de basa la consultare si conclusu, este singuru testulu autenticu alu legiloru re-spective.

§ 3. In protocoléle siedintieloru, care se potu compune in fiacarea din cele trei limbe, se conscriu conclusele casei in testulu, in carele ace-stea s'au facutu.

Dela compunerea protocoléloru inse in un'a seu alt'a din cele trei limbe indatinate in tierra se pote face abatere, deca nu se pretinde acest'a celu putienu de optu membri ai casei.

§ 4. Petitiuni catra dieta se primescu in fiacarea din cele trei limbe indatinate in tierra, ele se tracteaza si se resolu in limba incursei.

B r a s i o v u 27 Septembrie.

Conformu usului de pana acum serbarea anu-ale a patronei gimnasiului nostru St'a Sofia cu fi-cele ei, s'a intemplat numai in Dumineca urma-toria adeca in 21 Septembrie a. c. Serbarea se incepu in biseric'a Stului Nicolae unde celebrara siese preoti. La tote rugaciunile asistara junimea scolare cu corpulu profesoriloru, eforia scolara, multi noguatiatori si alti credinciosi din alte paro-chii. Dupa severirea servitiiloru ddiesci in bi-serica junimea, cu professorii sei, eforia si potu dice mai toti cei ce asistara in biseric'a purcesora in rendu cuvinciosu pana la gimnasiu, unde se fa-cu santirea apei.

Dlu Dr. Ioanu M e s i o t a corectoru alu gim-nasiului rosti la ocaziunea acestei serbati o cucer-tare, carea dede unu lustru forte placutu festiv-tatiei. Dupa ce facu introducerea prin a descrie cum institutul nostru siau luat patrona pre in-tielepciunea (Sofia) cu ficele ei, recomandata de inspectorulu supremu scolariu, inca la punerea pe-trei fundamentali, arata ca in adeveru s'a alesu cea mai potrivita patrona. Caci ce spriginu mai bunu pote ave vre unu institutu de catu intielepciunea si ficele acesteia: credintia, dragostea si nadejdea (sperantia). Trece apoi la descrierea feliororu de scole ce cuprinde acum institutul si descrie spe-cialu insemnatatea celoru gimnasiali, reali si co-merciali si la folosulu care suntu menite aceste sa lu aduca. La incheiare multiamesce tuturoru ce-loru ce au staruitu si contribuitu la infiintarea loru si mai cu seama: Escel. Sele Archiepis-copului si Metropolitului nostru, comuneloru bi-sericesci dela St. Nicolae si din cetate ca fun-datore; ca ajutatoare guvernoloru de aici si din Romani'a si altoru barbati din Romani'a ca sprig-initori; eforiei ca ingritorie si corpulu pro-fesoriloru ca aceloru ce fara pregetu lucra la ina-intarea generatiunei tinere in cultura, prin urmare la inaintarea nationala. In fine se adreseza catra tinerime punendu-i la inima obligamentulu celu mare moralu ce-lu ezezese ea dela parintii sei de a fi diligenti de a folosi bine tempulu, pentru ca oste-nelele acelor'a si bine-facerile tuturoru contributi-uniloru la radicarea institutului, cari se vede ca au binecuventarea ceresca, sa nu le ia (tinerimea) in destertu ci sa le folosésca spre a se cultivu.

Se cetescu apoi legile scolare si se face stropirea cu apa santita.

La acesta solemnitate amu vedutu si pre ce-lebrulu barbatu alu Romaniei dlu C. Negri si pre compatriotii nostri Dr. Iosifu H o d o s i u si Al. R o m a n u; cesti din urma reintorceau tocma dela Academia din Bucuresci si se aflara in tre-cere in Brasiova.

Zernesci, 12 Oct. 1869.

Domnule Redactor! Dîu'a de 10 Oct. st. n. a fostu de o însemnată mare pentru locuitorii comunei Zernesci. Fatia cu alte comn'a acést'a se pôte mandri, ca a adosu contingentulu seu pre altarulu patriei si nationale. Devotatiunea cea esemplaria a unu i Baiu, carele a fostu apostolulu desceptarei si luminarei româniloru, nu numai a celoru din tier'a Bârsei si a Oltului, vorbindu in limbajulu poporului, ci pâna si alu celoru de prin mijloculu Transilvaniei, ascépta numai o péna dibace, care sa scie apretiu meritele lui si cá unu semnu de pia memoria se dea in mân'a generatiunei presente biografi'a acelu barbatu, carele n'a pregetatu a duce pre copii la scóla chiaru si fára voi'a parintiloru lor. Ddiu a si binecuvéntatu ostenelele sele, cáci pre lánge alti nenumérati barbati, comun'a nóstra insasi datoréza zelului acelu'i pre ilustrátile sele: Aldulenu si Branu de Lemenyi; apoi propasindu comun'a in directiunea acést'a astadi mai numera inca 2 protopopi, vre-o 8 profesori; preoti, juristi si chirurgi, cari toti facu onóre comunei, si care sub demnii barbati protop. Metianu si parochulu I. Comsi'a, progreséza pre di ce merge.

Amu inca a înregistrá aci si o fapta nobila a unui adevératu fiu si parinte alu acéstei comne. Sánti'a S. parintele Bartolomeiu Baiulescu, urmandu vocii Pastorului parasí acést'a comuna si dupace acumu remase definitivu in Brasiovu, veni in 10 Oct. la fostii sei parochieni, cari totdeuna lau iubitu si doritu, spre a-si luá adio. O ocasiune acést'a, carea bine folosita lasa in inim'a poporeniloru rezultate nesterse. Acestea ar trebui folosite la noi Români cu atata mai multu cáci in lips'a altoru asociatiuni, venimur raru in atingere cu mas'a poporului. S. s. folosi acea ocasiune, cáci dupa ce seversi insusi s. liturgia, fiindu biseric'a plina de ascultatori, rosti o cuventare fórté potrivita si plina de invetiaturi. Aratá adeca fondatoriloru, ca ei trebuie sa faca mai multu cá parintii lor; ca tempulu de astadi cere mai multa cultura, carea se pôte castigá numai prin scóla; ca trebuie a imbratieszá cu tóta diligenti'a mestesingurile; ca trebuie a se iubi si ajutá unii pre alii.

Scia insa zelosulu parinte, ca multe se vorbescu, putiene se facu; sciea ca se tienu mai pre susu faptele, decátu vorbele si asiá si s. s. incoroná faptele sele de pâna acum punendu basa la o fundatiune, prin aceea ca a daruitu comunei o parte de munte cu venitu anuale de 10 fl. v. a., cu aceea conditiune, cá din venitul acelu sa se premieze, tinerulu celu mai bunu, care va invetiá vre-o meseria.

Cu aceste a-si fi gat'a, déca simtulu meu de recunoscintia mi-aru concede a retacé alte fapte ale acéstu zelosu parinte, nu pentru ca a-si fi asiá de cutezantu, a-lu laudá publice, ceea ce insusi s. s. n'aru aprobá, ci mai multu cu acelu scopu, cá sa imiteze si alii cari pórtá sublimulu nume „parinte“.

Deci dati-mi voia, dle red. dintre cele multe fapte ale meritatulu barbatu a mai insirá unele aci.

Cunoscu pre sánti'a sea mai bine de 15 ani. Inca pre la 1853 eramu invetiácelulu s. s. Atunci in cas'a sea, cu lemnele sele, fára nici unu salariu in decursu de mai multi ani s. s. invetiá pre fiii comunei acéstei ABC, scapáandu numai sub densulu de adi buche. De-si petrecu numai scurtu timpu in Zernesci, totu-si faptele sele ti pastréza in memori'a crestiniiloru de aici o placuta suveniru. In anulu 1857 trecu cá preotu la cetatienii Brasiovlui, lasáandu in urma-si mormentele parintiloru sei, surori, rudeni si tóte bunurile sele. Caus'a, pentru care érá chiebatu, a fostu unic'a in felulu seu, iéra incátu a coresponsu si aici chieamárei sele, dovedesco stim'a, de care se bucura la dnii Brasioveni, si repetit'a alegere unanima de preotu alu lor, cari voru fi sciindu si mai multe fapte ale sele, decátu mine. In Brasiovu desvoltá si mai multa activitate. Sf. s. fu denumitu catichetu alu studentiloru si copileloru dela scólele streine, si precánda respec. caticheti de mai nainte implinéu acestu oficiu dupa cum le iertá impregiurárele, s. s. cu cea mai mare punctualitate inmulti numerulu oreloru pentru predarea religiunei pâna la 10 óre pre septamána. D. protop. Baracu convingendu-se de zelulu parintelui Baiulescu, face aretare despre acést'a la consistoriu, carele si laudá pre Sf. s.

Mi-ar placé a cercá si alti preoti acea greutate unde catichetulu are de a face cu elevi de prela 2 gimnasii streine, cu o multime de clase. Mi-ar plecé cându, celu putienu in comone, care nu potu dotá dupa cuviintia pre unu invetiatoru harnicu, si nu suntu claditi bune de scóla, preotulu aru face din cas'a sea scóla si aru educa pre fiii poporeniloru sei, atunci a-si crede ca ei cá urmatori ai lui Christosu, au intielesu cuvintele lui „lasati pruncii sa vina la mine.“

Cá totu de-un'a si astadi cas'a sf. s. e deschisa tuturor calatoriloru, sufletulu aplecatu a consiliá, a consolá, a imbarbatá; mân'a si-o deschide bucurosu spre a ajutá; este cercetatu de toti barbati renumiti, care impregiurare tocmai, dovedesco, ca merita numele de „parinte“. Póte ca nici unu teneru, care a absolvatu in Brasiovu, n'a imbratieszatu o cariera, fára de a se consultá mai întâiu cu sf. s.; pre multi i-a ajutatu insu-si, iéra cându nu s'a mai potutu a efectuitu ajutórie dela alii prin colecte si alte mijloce; ba sciu, ca numai prin staruint'a sf. s. la consilierulu scólei de atunci dr. Vasicio, au capetatu unii tineri stipendii pentru de a studiá pedagogia la institute streine renumite, stipendii, de cari români mai nainte n'au sciutu si nu le-au folositu.

Adevératulu parinte n'a ramasu datoriu niciari si nici unui omu cu servitiulu. Scimur toti, ca in timpulu colerei, comandá militare din Brasiovu, si-a tienutu de datorintia, ai esprimá publice multumit'a, pentru servitiulu facutu militiei in timpulu acelu, cându ceilalti preoti se retragéu, si se feréu de ori si ce contactu cu morbosii. — Deschiderea si sustienerea scólei de dominec'a pentru toti, cei ce voescu a invetiá sa scrie si cetésca vorbescó destulu de chiaru contra celor'a, cari singuri inca n'au încercatu a face ceva. Nici jurnalistiloru nu le-a ramasu datoriu, dovéda despre acést'a articoliu scrisi parte in „Albin'a“, parte in „Telegr. Rom.“ sub titlu Brasiovu si „de sub Predealu.“

Apoi in fine si pre câmpulu literaturii nóstre, incátu l'au iertatu impregiurárele, a datu fructulu seu; voiu sa amintescu, ca a ascernutu Esc. Sele unu manualu estrasu din tóte canónele Pidalionului; unu manualu pentru catichisatiune si o traducere romána a unu catichismu nou din limba greca de josu, in urm'a carora s'a laudatu activitatea sea. In adevéru nu este meritu, cându cineva face peste datori'a sea mai multu, fára nici unu scopu egoisticu? si óre nu trebuie recunoscutu acést'a, cu atata mai vartosu, cáci astfelu de barbati suntu rari la noi români.

Noi Zernescenii, ii dorim sanatate inca multi ani, ti multamimur pentru povetiele ce ni le-a datu in timpulu petreceroi sele in mijloculu nostru, ti multumimur pentru fundatiunea din 10 Oct. cunún'a meriteloru sele de pâna acum'a, prin care a datu impulsu ómeniloru de a se ocupá si cu meseriele, si dorindu cá sa ne cerceteze mai adeseori; lu asigurámu, ca noi n'alu vom uita.

Garoiu.

Romania.

Parisu, 9 Octobre. I. S. Domnitorulu Romaniei a datu astadi o serie de audientie la mai multe persóne însemnate din lumea politica si din presa, cari au manifestatu dorint'a de a face cunoscenti'a suveranului româniloru si a-i presentá omagielesu lor.

Dela trei, inaltínea sea, acompaniatu de oficerulu de ordonantia, alaturatu de persón'a sea, a visitatu mai multe carfositáti ale Parisului si intre cele alte espositiunea industrialá, palatulu espositiunei din Câmpii-Elisei, unde inaltínea sea a avutu ocasiunea de a admirá mai multe produse si a face numeróse tânguiri.

Parisu, 10 Octomvre. Inaltínea Sea acompaniatu de agentulu Romaniei si de suit'a sea, s'a dusu astadi diminetá cátra diece óre la capela romána si a asistatu la servitiulu divinu, cum si la te-deumulu cántatu in onórea sea. Tóta coloni'a romána, aflata in Parisu, s'a grábitu a se duce, pentru cá sa presinte omagielesu sele celui dintáiu principe Domnitoriu alu Romaniei, cárei a fostu datu se viziteze acést'a capela dela fundatiunea ei. Termináandu-se ceremoni'a religiósá, au fostu presentati Inaltínei Sele la capela chiaru toti bursierii guvernului románu, cari facu studiele lor

in diferite scoli din Parisu, si a aflatu pentru fiecare din trensi unu cuventu de incuragiare si soliditate.

Agentulu a presentatu apoi mai multe persóne din coloni'a romána, cari doreau sa exprime omagielesu lor inaltínei Sele. La 12 óre fára unu quartu, principele a parasitu capela, in aclamatiunile tuturor asistentiloru, si s'a intorsu la otelulu seu.

I. S. va dá astadi audientia dela amédi pâna la patru óre numeróseloru persóne, apartienendu la tóte clasele societátei, cari au solicitatu onórea de a fi presentate I. Sele. Dupa aceea va face póte o excursiune in giurulu Parisului.

(Monitoriulu).

Varietáti.

Dela începutulu lunei Octomvre, fói'a „Curierulu de Iassi“ din Romania va aparé de dóte ori pre septamána: Joi'a si Duminec'a. Fói'a „Curierulu de Iassi“ este unu simplu buletin, si publica tóte cele petrecute in tíera si din strainatate fára comentare; pre lánge aceste se ocupa multu cu partea economica prin publicarea pretiurilor curente din porturile si tergurile Romaniei etc. Pentru amuzamentulu lectoriloru, sub rubric'a de Varietáti, se gasescu diferite articule instructive si umoristice.

Anunciurile publicate in fói'a „Curierulu de Iassi“ gasescu cea mai mare respandire.

Pretiuulu abonamentulu este pentru Iassi: pre 3 luni 3 lei 50 bani, pre 6 luni 7 lei noi, pre 12 luni 14 lei noi; pentru districte: pre 3 luni 4 lei noi, pre 6 luni 8 lei noi, pre 12 luni 16 lei noi. Pentru Austria si Germani'a: Pre siése luni, 5 florini hárthia.

Abonamentele se facu in Iassi la Tipografi'a Junimea, casele Bancei, iéra in districte la biurourile postale. Costulu abonamentulu din districte se primescu in timbruri de posta.

(13—2) Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori la scólele confessionale gr. or. din protopop. Lupsiei se deschide concursu, cu emolamentele urmátórie:

- Bedeleu cu salariu de 100 fl. v. a lemne si cartiru. —
- Cacov'a - Erii 100 v. a. cartiru si lemne.
- Posiag'a de josu, (fl. ? R.) cartiru si lemne.
- Selciv'a de josu, 90 fl. cartiru si lemne.
- Vidolmu, 60 fl. 8 ferdele gráu, 70 fontu brándia seu slanina cartiru si lemne
- Lunca, 60 fl. v. a. 8 ferdele gráu, 50 fontu brándia, slanina cartiru si lemne.
- Potsiag'a de susu 80 fl. v. a. cartiru si lemne. —
- Sias'a Lupsiei, 100 fl. v. a. lemne, si cartiru.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, au a-si asterne petitiunile lor la scaun. prot. a Lupsiei pâna la 15 Octobre provediute cu atestatu de boțezu 1. ca suntu de rel. gr. or. 2. ca au studiatu pedagogia, 3. ca au moralitate nepetata, si 4. ca sciu cantárele bisericesci. —

Offenbai'a 25 Sept. 1869.

Nicolau Fodorénu,
Adm. protop. gr. or. a Lupsiei.

Nr. 91—1869.

EDICTU.

An'a Dimitrie Tintea din Seliste maritata Nicolau Micleusiu din Tilisc'a, sub datulu si nr. de fatia au inaintatu la forulu matrimoniale subscrisu actiunea sea prin carea din motive canonice cere a fi de totu despartita de numitulu ei barbatu Nicolau Micleusiu. De óre-ce insa acum numitulu Nicolau Micleusiu absentéza din patria mai multu cá de siepte ani fára a se sci loculu aflárei si petrecerei lui, acelu se insarcineza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presentedie inaintea acéstu foru matrimoniale, pentru ca la dia contra, si in absentia lui, se voru otári in procesulu de fatia, cele de lege prescise.

S a b i i 30 Sept. 1869.

Forulu matrim. gr. res. alu protopopiatulu tract. Sabiului I.